

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer

4200615

Onderwerp: Zienswijze begroting VGGM 2025

Kernboodschap

Dit raadsvoorstel betreft het voorstel voor de Arnhemse zienswijze op de door Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) gestuurde ontwerpbegroting 2025 VGGM, de gewijzigde begroting 2024 VGGM, het voorstel van VGGM over de resultaatbestemming 2023 en de ontwerp-beleidsplannen.

Voorstel

1. Met bijgevoegde zienswijzebrief te reageren op de ontwerpbegroting 2025, de gewijzigde begroting 2024, de resultaatbestemming 2023 en de beleidsplannen van VGGM.

Inleiding

In overeenstemming met de bepalingen uit de Gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen heeft de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) de ontwerpbegroting 2025 VGGM, de gewijzigde begroting 2024 VGGM en de resultaatbestemming 2023 aan de regiogemeenten gestuurd. Dit om de gemeenteraden in staat te stellen een zienswijze uit te brengen.

Daarnaast heeft de VGGM een aantal beleidsplannen ter consultatie voorgelegd. Het betreft de volgende documenten:

- Inleidende ontwerp-module over de modulair opbouw beleidsplan VGGM 2025-2026;
- Ontwerp-Beleidsplan brandweer 2025-2026;
- Ontwerp-Beleidsplan crisisbeheersing 2025-2026;
- Ontwerp-Dekkingsplan brandweer.

Eind april 2024 heeft de raad de ontwerpbegroting 2025, de gewijzigde begroting 2024, het jaarverslag en de beleidsplannen alvast ter informatie ontvangen. Toen kon nog geen voorstel worden gedaan voor een zienswijze omdat er twee documenten ontbraken:

1. Een rapportage die inzichtelijk maakt wat de consequenties zijn van een indicatieve besparing van tenminste 2% voor 2025 en een grotere besparing vanaf 2026.
2. Controleverklaring van de accountant met betrekking tot het jaarverslag 2023.

Inmiddels heeft de VGGM een aanvullende brief gestuurd waarin staat beschreven dat de gemeentelijke bijdrage voor het begrotingsjaar 2025 met 2% is verminderd. Bij deze brief is het financiële effect per gemeente opgenomen.

Het Dagelijks Bestuur van de VGGM start een zorgvuldig proces op om in één keer besparingsvoorstellen uit te werken. Deze worden opgenomen in de kaderbrief 2026. Deze kaderbrief wordt begin november 2024 aan u toegezonden. Aansluitend volgt de gewijzigde begroting 2025 die samen met de ontwerpbegroting 2026 wordt toegezonden. Op zowel kaderbrief als ontwerpbegroting 2026 en gewijzigde begroting 2025 worden de raden in gelegenheid gesteld een zienswijze uit te brengen.

Inmiddels heeft de accountant ook een controleverklaring afgegeven. Deze is bijgevoegd bij het jaarverslag 2023.

Beoogd effect

Ophalen van de Arnhemse zienswijze ten behoeve van de ontwerpbegroting 2025 VGGM, de gewijzigde begroting 2024 en het voorstel van VGGM over de resultaatbestemming 2023.

Argumenten

- 1.1. *Voor het begrotingstraject VGGM behoren raden actief bevraagd te worden op een zienswijze.*

In de wet (artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen) is vastgelegd dat gemeenteraden voorafgaand aan de vaststelling van een begroting in de gelegenheid gesteld moeten worden een zienswijze uit te brengen.

- 1.2. *In de ontwerpbegroting 2025 zijn beleidsmatige en financiële kaders opgenomen, zoals het Algemeen Bestuur van VGGM op 17 januari 2024 heeft besloten Welke gevolgen hebben voor de gemeentelijke bijdragen.*

Ontwerpbegroting 2025

De begroting van VGGM is in de basis als volgt opgebouwd:
Beginstand 2024 (primitieve begroting) + indexatie loon- en prijsstijging + mutaties 2025 (bijvoorbeeld versterkingsgelden). De mutaties voor 2025 zijn afzonderlijk toegelicht in onderstaand paragraaf. Afhankelijk van de besluitvorming rond de begroting en perspectiefnota kan nog een bijstelling plaatsvinden.

Inflatie en loon- en prijsstijging

In de begroting 2023 is als gevolg van verschillende factoren zoals economische onzekerheid, de hoge rijksoverheidsuitgaven, grondstoftekorten en de lage rekenkundige indexatie van de loonkosten gekozen voor een correctie van de indexatie die rekening hield met de werkelijke verwachte kostenstijging voor loon en prijzen. Er is tussentijds besloten deze percentages bij te stellen naar realistische indexatiecijfers. Inmiddels lijken de omstandigheden zich enigszins te stabiliseren en de indexatiecijfers lopen daardoor weer beter in de pas met de werkelijke kostenontwikkelingen. De hogere indexatiecijfers conform begroting 2023 worden in de

ontwerpbegroting 2025 bijgesteld. Dit leidt tot een loon/prijsbijstelling van 1,33% en betekent voor de gemeente Arnhem een verhoogde bijdrage van € 512.000. Afhankelijk van de besluitvorming past deze loon- en prijsindexatie binnen de voorgestelde indexatie van 3,5% op het gemeentelijke budgettair kader.

Programma Brandweer en Crisisbeheersing

Veilige energietransitie

De ontwikkelingen op het gebied van de (veilige) energietransitie gaan snel. Het is een uitdaging om snel en adequaat in te spelen op alle veranderingen. Aangezien dit onderwerp hoog op de politieke agenda staat en de ambities om nog verder te versnellen is het essentieel dat de brandweer goed is aangesloten op deze ontwikkelingen.

In de huidige formatie is minimale ruimte voor beleidscapaciteit Veilige Energietransitie. Daarom is voor de invulling van bovenstaand beleidskader extra capaciteit nodig. Voor de transitieperiode schat VGGM een extra budget nodig te hebben van ca € 250.000 voor de jaarschijven 2025 en 2026. Voor de begroting van Arnhem betekent dit een incidentele bijdrage van € 64.000 per jaar.

Harmonisering bekostiging huisvesting brandweer

In 2020 is de gemeentelijke bijdrage voor de brandweer en crisisbeheersing herzien. Geconstateerd werd dat de afspraken rondom het beheer en de bekostiging van de huisvesting (de kazernes) niet zijn geregionaliseerd. Per gemeente zijn afspraken gemaakt over het beheer, waarbij een diversiteit aan afspraken is ontstaan en kosten voor gebouwen in een gemeente voor rekening van de betreffende gemeente zijn. Als onderdeel van de evaluatie van de verdeling van de gemeentelijke bijdrage aan brandweer en crisisbeheersing is een eerste schatting gemaakt van de impact om te komen tot uniformering van de beheerafspraken. Door de complexiteit in eigendomsverhouding, gebruik, ouderdom en diversiteit van de huisvesting bleek dit een zeer complexe opgave. Besloten werd om het harmoniseren van de afspraken te temporiseren.

Er wordt voorgesteld om in 2025 een project te starten om de beheerafspraken en de bijbehorende bekostiging te harmoniseren. Hiervoor zal een projectleider bij VGGM worden aangetrokken die samen met alle gemeentelijke afdelingen Vastgoed de huidige situatie in beeld brengt en alternatieven uitwerkt om te komen tot uniformering. Hiervoor wordt een incidentele bijdrage aan Arnhem gevraagd van € 39.000 voor de jaarschijf 2025.

Programma GGD

Het ministerie van VWS heeft vier landelijke ambities gesteld. Deze zijn regionaal vertaald in de herijking van de visie op Publieke Gezondheid Gelderland-Midden. De GGD Gelderland-Midden heeft op basis van deze ambities en de ontwikkelingen die zij ziet in haar vakgebied een viertal speerpunten opgesteld voor de komende jaren:

- Gezond opgroeien en Kansrijke Start;
- Gezondheidsbevordering borgen en investeren in impactvolle preventie;
- Het verminderen van de kans op en de gevolgen van infectieziektenuitbraken; en
- Bijdragen aan een gezonde fysieke en sociale leefomgeving.

Toekomstbestendige GGD

De aanpak om de GGD (Algemene gezondheidszorg en Jeugdgezondheidszorg) te versterken is gebaseerd op vier basisprincipes:

- De GGD voldoet aan het wettelijke minimum;
- Collectieve dienstverlening prefereert boven lokaal aanbod;
- De financiering verloopt grotendeels via de inwonersbijdrage; en
- De GGD zet extra in op dichterbij in de wijken/ dorpen, op collectieve preventie en het gebruik van data.

Het is van belang om meer regionale en collectieve dienstverlening te organiseren.

Het traject toekomstbestendige GGD is een allesomvattend voorstel waarin veel stappen gezet gaan worden, dit vraagt om continue monitoring om zicht te houden op de voortgang.

In 2024 zijn er incidentele middelen aan de GGD beschikbaar gesteld om de basis op orde te krijgen. Vanaf 2025 wordt continuering voorgesteld en dit betekent een bijdrage van de gemeente Arnhem in 2025 voor de Algemene Gezondheidszorg (AGZ) van €265.000 en Jeugdgezondheidszorg (JGZ) ter hoogte van €96.000.

Voor de GGD is de incidentele bijdrage aan de Basis op orde vanuit 2024 teruggenomen in 2025 en is de structurele versterking toegevoegd. Per 2026 is de bijdrage van de gemeente Arnhem voor JGZ en AGZ respectievelijk €556.000 en €316.000 structureel.

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid

Het is noodzakelijk om de basis van infectieziektebestrijding te versterken. Vanaf 2025 is landelijk structureel € 44 miljoen beschikbaar gesteld. Om de infectieziektebestrijding te versterken en om op termijn de paraatheid van GGD'en voor volgende pandemieën te vergroten. De exacte verdeling van de € 44 miljoen tussen de 25 GGD'en is op dit moment nog niet bekend.

Het voornemen is om de uitvoering van een vaccinatievoorziening voor volwassenen te beleggen bij de GGD'en, als belangrijke stap richting een toekomstbestendig flexibel vaccinatiestelsel. De RIVM is gevraagd om in samenwerking met GGD GHOR Nederland een uitvoeringstoets te doen. De organisatorische en financiële consequenties zijn nog niet duidelijk.

Uitvoeren en optimaliseren Rijksvaccinatieprogramma (RVP) voor kinderen en jongeren

Per 2025 vinden er ingrijpende wijzigingen plaats in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma. Een aantal leeftijden voor vaccinatie wordt substantieel veranderd. Dit heeft verstrekende gevolgen voor de planning en uitvoering van de contactmomenten.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de financiering van de uitvoering van het RVP en hiervoor ontvangen zij gelden van het Rijk via het gemeentefonds. Het uitgangspunt hierbij is, dat de GGD het RVP uitvoert binnen de wettelijke en budgettaire kaders en de kosten zijn hierdoor neutraal voor de gemeente Arnhem.

Programma Bedrijfsvoering

Het is noodzakelijk om op korte termijn de ondersteuning en samenwerking binnen VGGM te versterken en te verbeteren. Dit is een belangrijke conclusie uit het KPMG-onderzoek (2022). Het gaat om een behoorlijke inhaalslag. Er is investering nodig in de robuustheid van de systemen, het beschrijven van processen, het versterken van het management en de wijze van samenwerking om toekomstige risico's het hoofd te kunnen bieden.

In de meerjarenbegroting 2024 – 2027 van VGGM is daarvoor een eerste inschatting van een cumulatieve versterking van € 1 miljoen per jaar (VGGM totaal) opgenomen.

Deze uitzetting wordt jaarlijks herijkt op basis van het vast te stellen ambitieniveau en inrichtingskeuzes die binnen het programma Samen Beter Bedrijfsvoeren gemaakt worden.

2% besparingsraming op ontwerpbegroting 2025

Het Algemeen Bestuur van VGGM (AB) heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van VGGM gevraagd om naast de ontwerpbegroting 2025 inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn van een indicatieve besparing van tenminste 2% voor 2025 en een grotere besparing vanaf 2026 later dit jaar. Het Dagelijks Bestuur zal een zorgvuldig proces doorlopen om in één keer besparingsvoorstellen voor VGGM uit te werken.

Op 30 april is er een brief vanuit het DB naar de raden gestuurd, waarin wordt aangegeven dat de besparingsvoorstellen voor 2% later worden verwerkt in de kaderbrief 2026. Hierop kunnen de raden dan ook een zienswijze uitbrengen.

Vooruitlopend op deze voorstellen wordt voor 2025 een bezuiniging op de begroting van VGGM voorgesteld wat resulteert in een lagere bijdrage van de gemeente Arnhem van € 406.000. In de Perspectiefnota is hier al deels op voorgesorteerd en is een integrale besparing op het programma Beter Bedrijfsvoeren van € 250.000 verwerkt.

Voor de begroting van Arnhem betekent dit een indicatieve besparing van € 406.000 voor het jaar 2025.

Bijgestelde begroting 2024

In de geactualiseerde begroting 2024 zijn een viertal mutaties verwerkt. Deze zien op wijzigingen van gecontracteerd lokaal aanbod, aanpassing van de afspraken voor de bekostiging van de ambulancezorg, wijzigingen in de ontvangen subsidie van het Rijk voor de basisinfrastructuur COVID-19 vaccinaties en Versterking Infectieziekten bestrijding en Pandemische Paraatheid (VIPP) en wijzigingen in overige baten. Deze hebben geen effect op de gemeentelijke bijdragen in 2024.

Resultaatbestemming 2023

Er wordt voorgesteld het restant resultaat van € 1.700.000 terug te betalen aan de gemeenten op basis van de vaste bijdragen zoals verdeeld over de gemeenten. De verwachte teruggave voor de gemeente Arnhem is opgenomen in Turap 1 2024.

Beleidsplannen

Het is van belang dat het beleid van VGGM blijft aansluiten bij huidige en toekomstige ontwikkelingen. Daarom heeft de VGGM een beleidsplan 2025-2026 en drie modules die daarop aansluiten opgesteld. Het gaat om:

	<ul style="list-style-type: none">• Ontwerp-beleidsplan Brandweer Gelderland-Midden 2025-2026;• Ontwerp-beleidsplan Crisisbeheersing Gelderland-Midden 2025-2026; en• Dekkingsplan Brandweer 2024.
2.1.	<p><i>Wettelijk is vastgelegd dat de deelnemende gemeenten om een zienswijze gevraagd wordt, wanneer een nieuwe beleidsplan moet worden vastgesteld.</i></p> <p>Op grond van artikel 14, lid 1 Wet veiligheidsregio's is bepaald dat het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vaststelt en dat, op grond van artikel 14 lid 2a, voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan door de burgemeester wordt overlegd met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.</p> <p>Artikel 13.2a van de nieuwe ontwerp gemeenschappelijk regeling geeft aan dat besluiten die voor deelnemende gemeente een ingrijpende effecten hebben voor de gezondheid of veiligheid aan de gemeenteraden ter zienswijze worden voorgelegd.</p>

Kanttekeningen en risico's

- 3.1 *De extra gevraagde middelen ter versterking van de bedrijfsvoering bevatten geen plan van aanpak.*
- In de meerjarenbegroting 2024 – 2027 van VGGM is uitgegaan van een cumulatieve versterking van € 1 miljoen per jaar (VGGM totaal). Deze uitzetting wordt jaarlijks herijkt op basis van het vast te stellen ambitieniveau en inrichtingskeuzes die binnen het programma Samen Beter Bedrijfsvoeren gemaakt worden.
- Ondanks dat we meerdere malen om een goede onderbouwing van deze extra investeringen hebben gevraagd ontbreekt een gedetailleerde financiële onderbouwing.

Participatie

Niet van toepassing.

Financiën

Perspectiefnota en begroting gemeente Arnhem

De financiële implicaties van de diverse ontwikkelingen die VGGM in haar ontwerpbegroting 2025 opneemt, zijn hierboven benoemd en verwerkt in de Perspectiefnota 2025-2028.

De definitieve verwerking is afhankelijk van de besluitvorming rond beide producten.

Besparingen

Aanvullend is een schrijven aangeleverd met een indicatieve besparing van 2% op de gemeentelijke bijdrage 2025. In de Perspectiefnota is hier al deels op voorgesorteerd en afhankelijk van de besluitvorming is er een integrale besparing op het programma Beter Bedrijfsvoeren van € 250.000 verwerkt.

De overige besparing zal in de begroting 2025 verwerkt worden.

Resultaat 2023

De verwachte teruggave uit hoofde van de resultaatbestemming 2023 is reeds aangekondigd in Turap-1 2024.

Het opvragen van een zienswijze zelf heeft verder geen financiële consequenties.

Hieronder een overzicht met alle gevraagde bijdragen en besparingen voor het jaar 2025:

Overzicht gevraagde bijdragen en besparingen VGGM 2025			
<i>Bijdragen door Arnhem aan VGGM</i>	<i>Bedrag</i>		<i>Toelichting</i>
Loon- en prijsstijging	€ 512.000	structureel	
Veilige energietransitie	€ 64.000	incidenteel	
Harmonisering huisvesting brandweer	€ 39.000	incidenteel	
Toekomstbestendige GGD Algemene Gezondheidszorg	€ 265.000	structureel	Per 2026 ligt de bijdrage hoger, omdat in 2025 de incidentele bijdrage wordt teruggenomen
Toekomstbestendige GGD Jeugdgezondheidszorg	€ 96.000	structureel	Per 2026 idem als AGZ
Beter bedrijfsvoeren	€ 246.000	structureel	Met ingroei naar circa €1mio per 2027
Totaal gevraagde bijdrage conform begroting 2025	€ 1.222.000		
<i>Besparingen en voordelen Arnhem</i>			
2% besparingsraming op ontwerpbegroting	€ -406.000	structureel	Hiervan is € 250.000 is al verwerkt in de perspectiefnota.
Resultaatbestemming 2023	€ -442.000	incidenteel	Voorstel aan de Raad via Turap 2 is om dit bedrag toe te voegen aan de Algemene middelen en wordt verwerkt in 2024 (!)

Uitvoering

We worden geacht om voor 15 juli 2024 onze zienswijze kenbaar te maken, zodat het Algemeen Bestuur van de VGGM de begroting 2025 op 11 september 2025 kan vaststellen.

De VGGM organiseert een aantal raadsinformatiebijeenkomsten voor raadsleden en collegeleden om en toelichting te geven op de documenten die ter consultatie zijn voorgelegd: 14 mei (heeft al plaatsgevonden), 10 juni en 1 juli. Aanvullend neemt VGGM ook deel aan de raadsinformatiebijeenkomst op 13 mei (heeft al plaatsgevonden) in Arnhem.

Communicatie

Vanuit de raad wordt direct na de besluitvormende raadsvergadering, per brief een reactie op de ontwerpbegroting 2025, aangepaste begroting 2024, het voorstel van VGGM over de resultaatbestemming 2023 en de ontwerp-beleidsplannen verzonden aan VGGM.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsvoorstel zienswijze ontwerpbegroting 2025 VGGM
- Zienswijze ontwerpbegroting 2025 VGGM
- VGGM Jaarverslag 2023
- Controleverklaring jaarrekening 2023 VGGM getekend
- Aanbiedingsbrief VGGM
- Brief Dagelijks Bestuur 2% besparingsraming op ontwerpbegroting 2025
- VGGM Ontwerpbegroting 2025
- Ontwerp beleidsplan VGGM 2025-2026
- Ontwerp beleidsplan Crisisbeheersing Gelderland–Midden 2025-2026
- Ontwerp beleidsplan Brandweer Gelderland-Midden 2025-2026
- Ontwerp dekkingsplan Brandweer 2024
- Raadsinformatiebrief ontwerp dekkingsplan brandweer VGGM

Besluit van

Zaaknummer

4200615

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 mei 2024;

gelet op artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen:

besluit:

1. Met bijgevoegde zienswijzebrief te reageren op de ontwerpbegroting 2025, de gewijzigde begroting 2024, de resultaatbestemming 2023 en de beleidsplannen van VGGM.

De griffier,

De voorzitter,